

سودآوری واردات و عدم برنامه حمایتی چالشهای توسعه نیافتگی ماشینآلات صنعت غذایی کشور

مدیرگروه طراحی ماشینآلات صنایع غذایی مؤسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی با تاکید بر اینکه هماکنون در صنعت غذایی به دلیل چالشهایی که در زمینه به کارگیری دانش و فناوری روز دنیا وجود دارد، هزینه تولید و حجم ضایعات بالا است، گفت: طراحی و ساخت ماشین آلات صنایع غذایی و طراحی و ساخت ماشینآلات فرآوری محصولات غذایی با هدف کاهش ضایعات در دستور کار این گروه قرار دارد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگروفودنیوز)، به نقل از ایسنا، بنابر تعریف سازمان ملل در سال ۱۹۸۶، امنیت غذایی دسترسی همه مردم به غذای کافی در تمام اوقات برای داشتن یک جسم سالم است و بر اساس این تعریف موجود بودن غذا، دسترسی به غذا و پایداری در دریافت غذا سه رکن اصلی امنیت غذایی به شمار میرود.

از این رو ایمنی و کنترل کیفیت مواد غذایی از مزرعه شروع میشود و تا مراحل برداشت، فرآوری، توزیع و انبارداری و در نهایت تهیه و مصرف غذا در سطح فرد و خانوار ادامه مییابد و به کارگیری روشها و تکنیکهای مناسب و درست که متضمن تولید و عرضه غذای سالم و مغذی باشد، در تمام این مراحل ضروری است.

یکی از ارکان امنیت غذایی دسترسی کشورها به ماشین آلات کشاورزی و غذایی است که به گفته مدیر گروه پژوهشی طراحی ماشین آلات صنایع غذایی موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی علی رغم ظرفیتها و پتانسیل‌های بالا در کشور برای تولید این ماشین آلات در کشور ولی به دلیل واردات ماشین آلات صنایع غذایی که در داخل امکان تولید آن وجود دارد و همچنین سودهای ناشی از واردات ماشین آلات خارجی، موجب شده که به جای توجه به توانمندی داخلی به سمت واردات این تجهیزات از خارج شود.

امنیت غذایی از مزرعه تا خانه

دکتر سید مهدی میرزابابایی افزود: امروزه بحث امنیت و سلامت غذایی الزاماتی را به وجود آورده که ناخواسته صنعت غذایی کشور را به عنوان مهمترین و بزرگترین چرخه اقتصادی از "مزرعه تا سفره" تبدیل کرده و سهم قابل توجهی از اشتغال و گردش مالی را به خود اختصاص داده است. با این وجود هنوز ظرفیت خالی بسیاری در این چرخه وجود دارد.

وی با تاکید بر ضرورت توجه به موضوع امنیت غذایی، اظهار کرد: بحث‌های مربوط به امنیت غذایی ایجاب می‌کند که مسئولین و برنامه ریزان کشور بیش از پیش به این چرخه گسترده توجه کنند و گام‌های اساسی را برای به فعلیت درآوردن همه ظرفیت‌های این بخش بردارند؛ اما آنچه در سرتاسر این چرخه مهم و قابل توجه است، استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی و ماشین‌آلات صنایع غذایی است؛ چراکه که نیاز به ظرفیت‌های بالای تولید مواد غذایی لزوم استفاده از مکانیزاسیون کشاورزی و فرآیندهای پیشرفته در سرتاسر چرخه صنعت غذا را اجتناب ناپذیر خواهد کرد.

میرزابابایی ادامه داد: خوشبختانه ضرورت‌ها و فشارهای ناشی از امنیت غذایی سبب شده تا در حوزه ساخت ماشین آلات صنایع غذایی پیشرفته‌های قابل توجهی به لحاظ کمی و کیفی به وجود آید، به طوری که در حال حاضر درصد قابل توجهی از ماشین‌آلات زنجیره تولید مواد غذایی توسط بخش خصوصی ساخته شده و در برخی از موارد برندسازی هم صورت گرفته است و با این وجود این بخش همچنان جای رشد و توسعه دارد و با حمایت‌های بیشتر و موثرتر می‌تواند بیش از پیش رشد کند تا با پتانسیل‌های خوبی که برای صادرات ماشین آلات وجود دارد، علاوه بر ایجاد اشتغال بیشتر، ارزآوری زیادی را به دنبال داشته باشد.

مدیر گروه پژوهشی طراحی ماشین آلات صنایع غذایی موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی با بیان اینکه علی رغم آن چالشهای متعددی بر سر راه رشد و توسعه ساخت ماشین آلات غذایی وجود دارد، یادآور شد: یکی از چالشهای مهم این صنعت وابستگی شدید به مواد اولیه و تجهیزات است که متأسفانه این روزها با نوسانات شدید ارز، تولید ماشین آلات و اشتغال این بخش را دچار بحران جدی کرده است.

وی چالش مهم دیگر در زمینه توسعه ماشین آلات بخش کشاورزی را واردات ماشین آلات صنایع غذایی دانست که در داخل امکان تولید آن وجود دارد و یادآور شد: متأسفانه ارزهای دولتی که بایستی به صورت هدفمند در اختیار بخش تولید و اشتغال باشد، در جهت تضعیف آن هزینه میشود و نیز با وجود پتانسیل بسیار خوبی که برای تولید ماشین آلات صنایع غذایی وجود دارد، سیاستهای تعرفه‌ای در این خصوص به گونه‌ای است که بازدارنده نبوده و در جهت حمایت از تولید نیست.

به گفته این محقق، سودهای ناشی از واردات ماشین آلات خارجی به اندازه‌ای است که همه منافع ملی زیر پا گذاشته میشود و نظارت‌های موثری نیز در این زمینه صورت نمی‌گیرد.

با بایی، اضافه کرد: از جمله چالشهای مهم دیگری که میتوان به آن اشاره کرد، نبود برنامه‌های حمایتی برای تولید ماشین آلات جدید است که ریسک پژوهشی داشته و بخش خصوصی توان ورود به آن را ندارد.

بالا بدن ضایعات در صنایع غذایی

وی خاطر نشان کرد: از سوی دیگر در بخش صنعت غذا با توجه به شرایط اضطرار و بحران چه در بخش ساخت ماشین آلات و چه در بخش فرآوردها کم و کاستیهایی به لحاظ به کارگیری دانش و فناوری روز دنیا وجود دارد، به گونه‌ای که هم اکنون هزینه تولید و حجم ضایعات در این بخش بالا بوده و بسیار ضروری است تا با همکاری ضمانت دار با بخشهای علمی و با استفاده از متخصصین داخلی و حتی خارجی اقداماتی در جهت افزایش بهره‌وری و بهینه سازی خطوط تولید و فرآوردها انجام پذیرد.

میرزا با بایی ادامه داد: به همین منظور موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی مأموریت دارد تا در کنار صنعت غذای کشور به عنوان واحد تحقیق و توسعه ایفای نقش کرده و با استفاده از متخصصین خود آخرین دستاوردهای علمی و فناوری را در اختیار صنایع غذایی کشور قرار دهد. بر این اساس این موسسه با تکیه بر تجارب چند ساله خود

آمادگی همکاری با فعالان صنعت غذای کشور را داشته و تاکنون دستاوردهای خوبی را به این بخش ارائه کرده است.

وی اضافه کرد: از این میان گروه پژوهشی ماشین آلات صنایع غذایی این موسسه با شناخت نیازها و خلأهای صنعت غذای کشور و با توجه به برنامه‌های تحقیقاتی پیش رو آمادگی دارد تا در قالب طرح‌های تحقیقاتی، بخشی از نیازهای علمی و فناوری صنعت غذای کشور را در حوزه ماشین آلات مرتفع کند.

برنامه‌هایی برای توسعه ماشین آلات صنایع غذایی با تکیه بر توان داخلی

مدیر گروه پژوهشی طراحی ماشین آلات صنایع غذایی موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی با اشاره به برنامه‌های این گروه پژوهشی در زمینه توسعه ماشین آلات صنایع غذایی، طراحی و ساخت ماشین آلات صنایع غذایی با تکیه بر به کارگیری فرآیندهای نوین صنایع غذایی را مهمترین رئوس برنامه‌های تحقیقاتی این گروه دانست و یادآور شد: طراحی و ساخت ماشین آلات فرآوری محصولات غذایی با هدف کاهش ضایعات و طراحی و ساخت خشک کن‌های حرارتی و برودتی مورد نیاز صنایع غذایی از دیگر برنامه‌های ما است که اجرای آن در دستور کار قرار دارد.

سرویس خبری: صنعت غذا

منبع: ایسنا